

Dabaszgāzes apgādes drošums

Publicēts: 24.02.2023.

Dabaszgāzes infrastruktūras aspektā Latvija ir unikāla pateicoties Inčukalna pazemes gāzes krātuvei, kas ir viena no modernākajām dabaszgāzes krātuvēm Eiropā un uzskatāma par reģionālas nozīmes objektu, jo tā stiprina ne tikai Latvijas, bet arī pārējo Baltijas valstu enerģētisko drošību un neatkarību.

Lai vienotais dabaszgāzes tirgus veiksmīgi darbotos ir jāpabeidz iecerētās investīcijas Baltijas valstu starpvalstu savienojumu nostiprināšanā un modernizācijā, kā arī Inčukalna PGK modernizācijā. Kā priekšnoteikums Vienotā dabaszgāzes tirgus izveidē bija Igaunijas- Somijas starpsavienojums Balticconnector, kas savu darbu līdz ar Vienoto dabaszgāzes tirgu uzsāka 2020.gada sākumā.

Papildus Baltijas valstīm nozīmīgs ir Polijas – Lietuvas gāzes starpsavienojuma projekts (GIPL). GIPL ir būtiska loma reģiona enerģētiskās drošības stiprināšanā, jo tas nodrošinās Baltijas valstu dabaszgāzes pārvades sistēmu savienojumu ar Centrāleiropu, tādējādi novēršot to izolētību un radot iespēju piekļūt kopējam Eiropas Savienības dabaszgāzes tirgum, nodrošinot alternatīvus dabaszgāzes piegādes ceļus un pieeju jaunām dabaszgāzes tirdzniecības platformām. GIPL projekts ilgtermiņā potenciāli varētu arī palielināt Inčukalna pazemes gāzes krātuves izmantošanu un radīt citas sadarbības iespējas Baltijas valstīm un Polijai. GIPL starpsavienojums kopumā būs aptuveni 357 km Polijas teritorijā un 165 km Lietuvas teritorijā.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 nosaka veicamos pasākumus, lai novērstu iespējamās dabaszgāzes apgādes traucējumus, kā arī veicamos pasākumus dabaszgāzes apgādes traucējumu gadījumā, lai mazinātu to ietekmi, jo īpaši attiecībā uz aizsargājamiem lietotājiem. Ekonomikas ministrija, atbilstoši Regulai 2017/1938, ir izstrādājusi nacionālā līmeņa riska novērtējumu "Latvijas dabaszgāzes piegādes drošības risku novērtējums 2018" un vadījusi un koordinējusi reģionālā līmeņa Ziemeļaustrumu gāzes koordinācijas grupas riska novērtējumu "Regional Risk Assessment of Security of Gas Supply of Finland, Estonia, Latvia, Lithuania 2018".

<https://www.kem.gov.lv/lv/dabaszgazes-apgades-drosums>